

Retningslinjer yrkesfagleg fordjuping

Oppdatert: september 2024

Vestland
fylkeskommune

Innhold

Forankring og formål	3
Lokale læreplanar for Vestland fylkeskommune	3
Koordinering av praksisplassar	3
Førebuing i skule før praksis i bedrift	4
Skulen si oppfylging av elevar i YFF	4
Vurdering	5
Dokumentasjon av opplæringa i YFF	5
Lærarar sine oppgåver for gjennomføring av yrkesfagleg fordjuping ved praksis i bedrift	5

Forankring og formål

Formålet med faget Yrkesfagleg fordjuping (YFF) er forankra i eiga forskrift.

I forskrifta vert det blant anna lagt vekt på at yrkesfagleg fordjuping skal gjere det mogleg å veksle mellom læringsarenaer og gje elevane moglegheit til å oppleve realistiske arbeidssituasjonar i læringsarbeidet. YFF skal introdusere elevane for arbeidslivet og gje dei høve til å prøve ut eitt eller fleire lærefag slik at dei kan få eit godt grunnlag for å velje lærefag.

[Forskrift om yrkesfagleg fordjuping](#)

Retningslinene gjev føringar for korleis skulen skal arbeide med faget YFF.

Rektor syt for at innhaldet i retningslinene vert kjent i eigen skule.

Dei vidaregåande skulane er særskild viktige i arbeidet med å bygge gode lag rundt elevane slik at dei får den beste opplæringa. I fag- og yrkesopplæringa viser resultata at overgangen frå skule til bedrift er kritisk for mange. Det er derfor viktig med eit tett og godt samarbeid mellom skulane, lærebedriftene, opplæringskontor.

YFF skal styrke elevane sin moglegheit til treffsikre val for vidare utdanning/yrke.

Faget skal også bidra til å knyte kontakt med lærebedrifter, samt gjere elevane tilsetjingsklare. YFF er viktig for å auke gjennomføringa i utdanningsløp som fører fram til yrkeskompetanse, både med og utan fag- eller sveinebrev.

Målet med YFF er mellom anna å introdusere elevane for arbeidslivet, samt gje moglegheit til å oppleve realistiske arbeidssituasjonar. Ein føreset at samarbeidet mellom skule og bedrift bidreg til at elevane kan få tilbod om læreplass eller relevant yrkeserfaring.

Skulen sine planar for YFF og aktivitetane kring dette, skal inkluderast i skulen sitt årshjul.

Lokale læreplanar for Vestland fylkeskommune

På fylkesnivå skal det vere lokale nivådifferensierte læreplanar i YFF for aktuelle lærefag/yrke i utdanningsprogrammet. Det skal og lagast lokale mål som inneheld introduksjon til arbeidslivet og arbeidslivet sine reglar.

Koordinering av praksisplassar

Fleire skular nyttar til tider same bedrifter, skulane må samarbeide om fordeling av praksisperiodar. Rektor har ansvar for samordninga mellom skulane. Det er faglærar som har ansvar for å kople elevane

og bedrifter i YFF. Skulane formaliserer sine samarbeidsavtalar med dei enkelte bedriftene via www.utdanning.no

Eit av måla med YFF i bedrift er at elevane oppnår tilbod om læreplass. Skulen skal sikre at elevane får praksis i godkjende lærebedrifter, eller i bedrifter som kan vere interessert i å bli lærebedrifter. Dersom det vert nytta bedrifter som ikkje er lærebedrift, skal skulen rettleie bedrifta, slik at denne kan vurderast for godkjenning.

Ei oversikt over godkjende og potensielle lærebedrifter finn ein på www.vilbli.no og www.utdanning.no/finnlarebedrift

Førebuing i skule før praksis i bedrift

Hovudregelen er at alle elevar skal ha YFF-praksis i bedrift. Arbeidspraksisen og den kontakten dette medfører, kan vera avgjerande for eleven sine moglegheit til å skaffa seg læreplass. For Vg1-elevar kan det variere mellom utdanningsprogramma korleis praksisperioden i bedrift lar seg gjennomføre. [Informasjon frå skule til bedrift.](#)

Det er vesentleg med gode førebuingar i skule før praksis i bedrift. Elevane treng kunnskap om breidda i det aktuelle utdanningsprogrammet. Det er viktig å bruke god tid på å informere elevane om arbeidslivet sine krav og forventningar. Dei må elles gjerast kjende med kva som vert vektlagt i standpunkt karakteren.

Det skal avklarast i dialog mellom faglærer, elev og bedrift kva kompetansemål i lokal læreplan og arbeidsoppgåver som er aktuelle for den enkelte elev. Lenkje til [lokal læreplan](#)

Alle elevar som skal ut i YFF skal ha ein avtale om utplassering i bedrift Lenkje til [arbeidsavtale](#)

Skulen si oppfølging av elevar i YFF

Skulane si organisering må sikre at faglærer kan følge opp alle elevar på ein god måte, både dei som har YFF i bedrift og på skulen.

Alle elevar skal ha oppfølging og helst praksisbesøk frå faglærer, som har eit særskilt ansvar for elevane i praksisperioden. Faglærer skal vere tilgjengeleg for både elev og YFF-bedrift for å løyse eventuelle utfordringar. Under besøka skal faglærer innhente tilbakemeldingar og vurderingar frå YFF-bedrifta. Dette vert ein del av grunnlaget for endeleg sluttvurdering i faget.

Faglærer avklarar med YFF-bedrifta om eleven er aktuell for læreplass i bedrifta.

Vurdering

Skulane skal sikre at YFF vert avslutta med ei vurdering av måloppnåing, der elevane skal vurderast i forhold til kompetansemål. Det er faglærar som har ansvar for undervegsvurdering og sluttvurdering. Når YFF vert nytta til opplæring i bedrift, skal faglærar samarbeide med bedrifta om vurdering. Elevane skal delta aktivt i vurderinga av eige arbeid, kompetanse og faglege utvikling.

Dokumentasjon av opplæringa i YFF

Elevane skal dokumentere og reflektere over opplæringa si i YFF. Elevane får eit vedlegg til kompetansebevis, der det kjem fram kva kompetansemål dei har arbeidd med i YFF.

Lærarar sine oppgåver for gjennomføring av yrkesfagleg fordjuping ved praksis i bedrift

Eit av måla med yrkesfagleg fordjuping ute i bedrift, er å oppnå tilbod om læreplass. Faglærar skal bidra i arbeidet med å skaffe fleire læreplassar og informerer bedriftene om lærlingordninga.

- Gje elevane innsyn i, og vise breidda i det aktuelle utdanningsprogrammet.
- Bruke god tid på å informere elevane om arbeidslivet sine krav og forventningar, og vurdere om nokon av elevane treng ekstra støtte ved førebuing til YFF i bedrift.
- Bruke god tid på å informere elevane om arbeidslivet sine krav og forventningar, og vurdere om nokon av elevane treng ekstra støtte ved førebuing til YFF i bedrift.
- Nytte skulen sitt bedriftsnettverk/samarbeidsavtalar til å avtale YFF-praksis til elevane sine.
- Er ansvarleg for [arbeidsavtale](#) mellom partane.
- Ajourføre læreplassrekneskapet i Vigo skule.
- Ansvarleg for at eleven får relevante kompetansemål og utarbeidd [eigen lokal læreplan i YFF](#)
- Informerer YFF-bedrift om kva slags maskiner/verktøy eleven har fått dokumentert opplæring i.
- Introduserer eleven for oppgåver og logging som skal gjennomførast i YFF-perioden.
- Gjere elevane kjende med kva som vert vektlagt i standpunktkarakteren.
- Fylgje opp alle elevane ved besøk i bedrift.
- Innhente tilbakemeldingar og vurderingar frå YFF-bedrifta. Dette vert ein del av grunnlaget for endeleg sluttvurdering i faget.
- Ha eit særskilt ansvar for elevane og elles vere tilgjengeleg for både elev og YFF-bedrift.
- Rettleie og støtte elevane i søknadsprosessen om læreplass.

Litteratur forslag:

Yrkesfagleg fordypning, Kjersti Hovland og Anne Karin Sandal , Fagbokforlaget, 2021

E-læringskurs for nye lærebedrifter, faglege leiarar og instruktørar:

<https://www.vestlandfylke.no/utdanning-og-karriere/laerling/slik-blir-du-godkjent-larebedrift/>